

Cele i zadanie S. K. R. K.

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju — stowarzyszenie wyłonione ze społeczeństwa — postawił sobie za naczelną zadanie krzewienie

Foto W. Zabierowski

Ludność cywilna oraz żołnierze często pomagają ekipom radiofonizacyjnym Polskiego Radia.

radiofonii w Polsce oraz udostępnianie najszer- szym warstwowi społeczeństwa polskiego, a w szczególności robotnikom i chłopom wartości kulturalnych, społecznych i wychowawczych, jakie udostępnia radiofonio.

W pełni doceniając doniosłą rolę radia w kształtowaniu światopoglądu obywateli S.K.R.K. pragnie, aby w Polsce Odrodzonej nie było ar- jednego niezradiofonizowanego mieszkania, wsi, osiedla robotniczego, szkoły, świetlicy, szpitala, zakładu pracy.

Hasło to jako wytyczną swej pracy przyjęło każde koło S.K.R.K.

Nie mogąc ze względów technicznych i fi- nansowych w pełni i szybko zradiofonizować wszystkich osiedli i każdego mieszkania, zarząd oddziału powiatowego jak i każde koło S.K.R.K. planowo i etapami dążą do wykonania tego naczelnego zadania. Z tych względów, na obec- nym etapie pracy każdego koła i oddziału po- wiatowego, na czoło wysuwa się zadanie ta- kiego zradiofonizowania terenu, aby jak naj- więcej osób, a w szczególności robotników, oraz mało i średniorolnych chłopów mogło ko- rzystać z głośników lub radiodiodbiorników.

S.K.R.K. współdziała z Polskim Radiem w opracowywaniu planów radiofonizacyjnych, w organizowaniu dla radioabonentów punktów po- gotowia radiofonicznego i naprawy sprzętu, wreszcie w zakresie krzewienia wiedzy o radiu.

Pomagamy zakładać urządzenia radiowe

Spółeczeństwo zorganizowane w S.K.R.K. przy- chodzi z pomocą Polskiemu Radiu w radiofonizacji Kraju, przyspieszając wydatnie tempo prowadzo- nych robót. Dzięki bowiem pracom pomocniczym wykonywanym przez miejscową ludność, — jak zwozka słupów, budowa linii radiofonicznych, wstę- pne prace organizacyjne, — zakładanie urządzeń radiowych odbywa się sprawnie i kosztuje taniej. Po przygotowaniu i przeprowadzeniu radiofonizacji swoich okolic koła S.K.R.K. troszczą się o to, aby działające na ich terenie szkoły, przedszkola, świet- lice itp. otrzymały także radio. W tym celu społe- czeństwo organizuje najrozmaitsze imprezy, zbier-ając odpowiednie fundusze na zakup sprzętu radio- wego.

Zarządy oddziałów powiatowych i koła S.K.R.K. na swych terenach występują z inicjatywą zradio- fonizowania szpitali, domów starców, domów wypo- czynkowych czy kuracyjnych, fabryk, spółdzielni itp. instytucji. Na zradiofonizowanie tych instytu- cji zarząd główny S.K.R.K. nie udziela subwencji, gdyż dysponuje jedynie funduszami na radiofoni- zację instytucji młodzieżowych. Na podstawie umowy Komisji Centralnej Związków Zawodowych z Mi- nisterstwem Przemysłu wyposażenie zakładów pracy i świetlice fabrycznych w sprzęt radiowy jest obo- wiązką pracodawcy.

O tym wszystkim winni wiedzieć członkowie S.K.R.K., biorący czynny udział w pracach swoich kół. Wiele bowiem zależy od inicjatywy wykazanej przez społeczeństwo i jego współpracy z placówka- mi terenowymi Polskiego Radia.

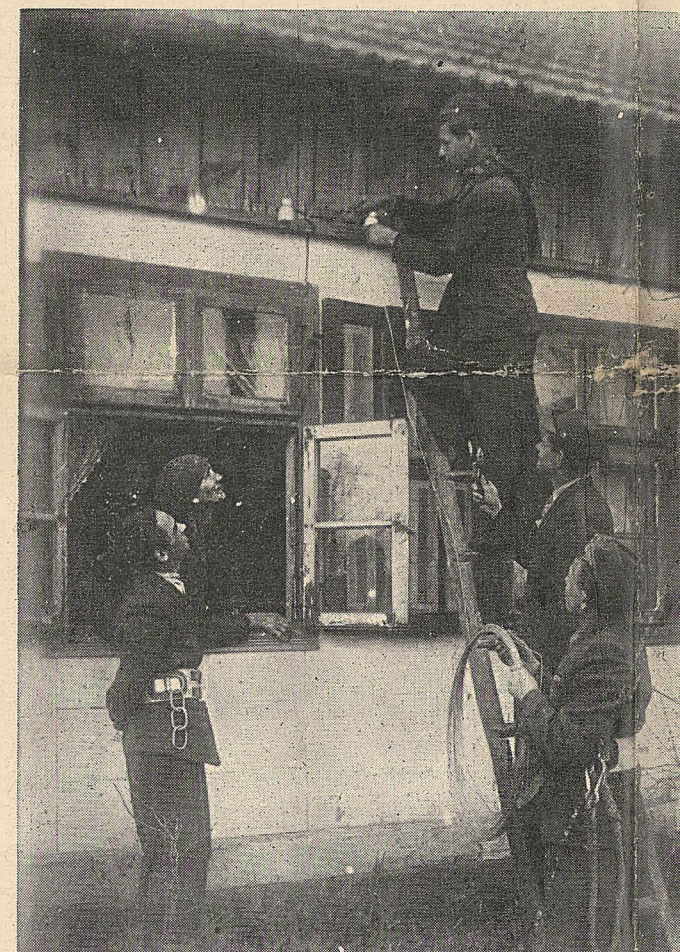

Foto A. Smiejan

Członkowie Z.M.P. — uczniowie jednej ze szkół łódzkich — radiofonizują wieś. Dzięki pomocy społeczeństwa i młodzieży tempo zakładania ur-zędzeń radiowych jest przyspieszone.

Współpraca S. K. R. K. z pocztą

Na podstawie porozumienia między S.K.R.K. a Mi- nisterstwem Poczty i Telegrafów nawiązana została ścisła współpraca urzędów i agencji pocztowych z od- działami powiatowymi i Kółami Społecznego Komit- etu Radiofonizacji Kraju. Jednocześnie Zarządy O- kregowe S.K.R.K. nawiązały ścisłą współpracę z O- kregowymi Dyrekcjami Poczty i Telegrafów, a zarządy oddziałów powiatowych — z kierownikami urzędów obwodowych. Współpraca polega w pierwszym rzę- dzie na pomocy organów pocztowych w zjedynianiu

nowych członków i inkasowaniu składek członkow- skich S.K.R.K. Dzięki współdziałaniu Komitetu z placówkami te- renowymi urzędów pocztowych akcja prowadzona przez S.K.R.K. dociera do miejscowości najbardziej nawet odległych od ośrodków kulturalnych. Ludność dowiaduje się o sposobach radiofonizacji wsi i organi- zuje się w celu założenia urządzeń odbiorczych. Wiel- ką pomocą w tej działalności są pracownicy placówek pocztowych, którzy biorą czynny udział w pracach S.K.R.K.

Współdziałaj w akcji radiofonizacji kraju —

— zapisz się na członka S. K. R. K.

S. K. R. K. radiofonizuje

szkoły i świetlice, miasto i wieś

GAZETKA RADIOWA

Nr 10(26)

Warszawa, Październik 1949 rok

Rok III

1. Tydzień S. K. R. K.

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, or- ganizuje w okresie 24 — 31 października na te- renie całego państwa, „Tydzień S.K.R.K.“

W okresie tym S.K.R.K. zamierza wykonać szereg śmiało zakreślonych zadań, przede wszystkim więc ostatecznie zorganizować i u- aktywnić wszystkie oddziały powiatowe. Po- nadto dzięki wzmoczonej w okresie „Tygodnia“ akcji werunkowej w końcu października S.K.R.K. liczyć będzie 200 tysięcy członków.

Drogą różnych imprez w okresie tego tygod- nia S.K.R.K. zbierze na dalsze subwencjonowa- nie akcji radiofonizacji kraju 50 milionów zło- tych.

We wrześniu br. S.K.R.K. rozprowadził dla zaopatrzenia świetlic, przedszkoli i szkół pod- stawowych 3.000 odbiorników sieciowych 3- watowych. Aparaty te zostały rozprowadzone na tych samych zasadach subwencjonowania jak aparaty rozprowadzane dla szkół w ramach czynu lipcowego S.K.R.K.

Elektryfikacja ułatwia radiofonizację wsi.

W obecnym stadium radiofonizacji wsi urzą- dzenia odbiorcze otrzymują w pierwszym rzę- dzie miejscowości posiadające prąd elektryczny. Radiowęzły macierzyste i pomocnicze mogą bo- wiem być zakładane tylko tam, gdzie istnieje sieć prądu zmiennego. Im więcej będzie zelek- tryfikowanych miejscowości, tym więcej szkół, zakładów pracy czy szpitali otrzyma urządzenie radiowe.

W Polsce Ludowej, której rząd dba o popra- wę bytu robotnika i chłopca, prowadzona jest na szeroką skalę elektryfikacja wsi. W ciągu pięciu lat zaopatrzone 12.000 wsi w prąd elek- tryczny. Akcja ta prowadzona jest w porozu- mieniu z Polskim Radiem, które korzysta ze słupów elektrycznych, zawieszając na nich prze- wody radiofoniczne, dostarczając abonentom radiowym energii do ich głośników mieszkani- owych.

We wsi zelektryfikowanej wszystkie waż- niejsze prace rolne wykonywać można przy po- mocy maszyn elektrycznych. Tania i wygodna w użyciu energia elektryczna usprawnia pracę i pozwala na racjonalne i rentowne prowadzenie gospodarstwa.

Dla doprowadzenia prądu do swojej wsi każ- da gromada musi nawiązać kontakt z Powiato- wym Komitetem Elektryfikacji Wsi i poczynić wszelkie starania dla jak najszybszego otrzymania prądu.

Elektryfikacja i radiofonizacja kraju ułatwia pracę rolnikom, dostarcza im miłej rozrywki i włącza w nurt życia naszego kraju.

S.K.R.K. współpracuje stale z Polskim Ra- diem w zakresie rozbudowy radiofonii przewo- dowej. Tydzień S.K.R.K. będzie ukoronowa- niem tej współpracy — ponieważ S.K.R.K. do- pomoże Polskiemu Radiu w przedterminowym

Foto Lech Staniszewski

Ekipa radiofonizacyjna przyjechała do wsi. Radiotechnicy zakładają na nogi „raki“, które umożliwiają wspinanie się na świeżo wkopane słupy. Zwózka słupów oraz ich wkopaniem zajmują się członkowie miejscowego koła S.K.R.K.

Po zradiofonizowaniu terenu

Gromadkie lub miejskie koła S.K.R.K., które zradiofonizowało swoje osiedle, szkoły, świetli- ce, szpitale itp., nie może powiedzieć, że zadanie swoje już spełniło. Praca takiego koła musi się znacznie rozszerzyć i przybrać nieco inny cha- rakter. Przede wszystkim należy się zająć o wła- ściwe i powszechne wykorzystanie urzą- dzeń radiowych, tego najbardziej nowoczesnego środka upowszechnienia oświaty i kultury.

W świetlicach powinny być organizowane zbiorowe słuchanie radia, zwłaszcza wykładów Wszechnicy Radiowej. Uwagi dotyczące nado- wanego programu radiosluchaczy powinni kie- rować do Biura Studiów P.R. stając się w ten sposób współtwórcami programu radiowego.

Koło S.K.R.K. winno zająć się również o to, aby głośnik mieszkaniowy mogli założyć u siebie nawet najbiedniejsi mieszkańcy. Fun-

w wykonaniu całorocznego planu ilościowego za- łożenia głośników.

Niezależnie od tego S.K.R.K. wpłaci do koń- ca października 80 milionów złotych na konto Państwowego Planu Inwestycyjnego na inwe-

stycje związane z radiofonizacją kraju, jak bu- dowa nowych linii i radiowęzłów.

Na polu zjedyniania nowych członków S.K.R.K. Tydzień S.K.R.K. będzie okresem najbardziej wzmoczonej akcji.

W niedzielę 30. X. i w poniedziałek 31. X. odbędzie się w całym kraju kwesta uliczna na cele S.K.R.K., ponadto wydane zostaną listy dobrowolnych składek oraz nalepki o wartości 50 zł. i 20 zł.

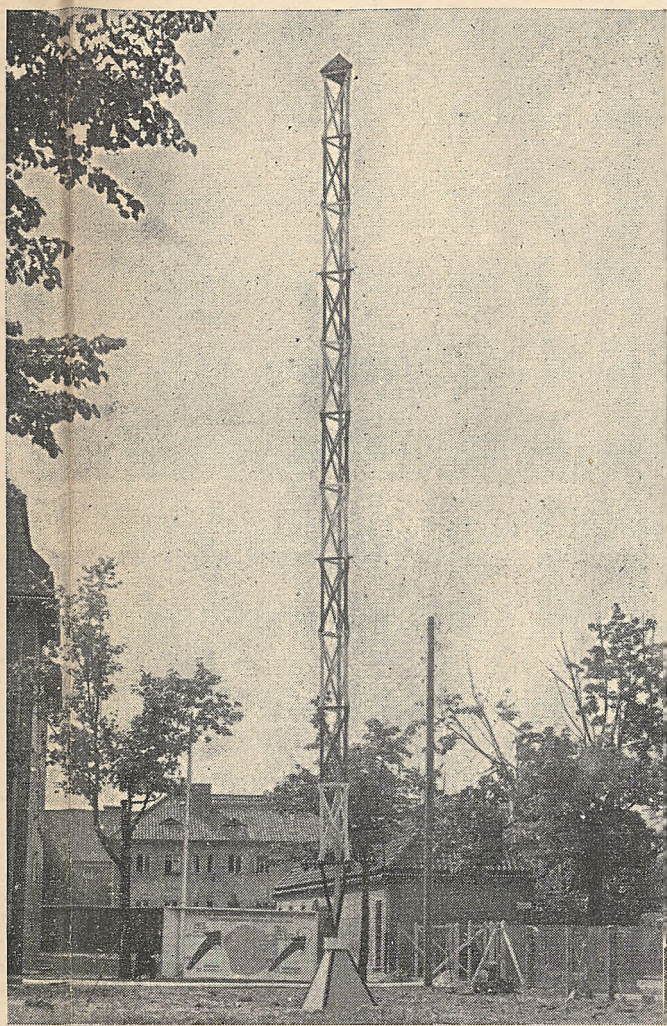
W „Tygodniu S.K.R.K.“ każdy obywatel winien złożyć choć drobną ofiarę na radiofo- nizację kraju. W zapadzie wsi, gdzie gazeta do- chodzi z dużym opóźnieniem, dzięki istnieniu radia każdy obywatel ma dziś możliwość brania udziału we wszelkich przejawach naszego ży- cia kulturalnego, społecznego czy politycznego — na równi z mieszkańcem wielkiego miasta. W Polsce, która posiada już przeszło 1.100.000 radioabonentów, radio spełnia ogromną rolę w dziedzinie upowszechnienia oświaty i pod- niesienia poziomu kulturalnego mas pracują- cych, współuczestnicząc w wielkim dziele prze- budowy gospodarczej i społecznej naszego kra- ju. Polskie Radio łączy ludzi wszystkich warstw, pracując one dla pokoju i pokój ten bu- duje. Dlatego też rozwój radiofonizacji nasze- go kraju jest sprawą interesującą cały naród, a współdziałanie w tej akcji — obowiązkiem każdego obywatela.

Radiofonizacja szkół

W chwili obecnej prowadzona jest w naszym kraju radiofonizacja szkół, przedszkoli, świet- lice młodzieżowych, burs, internatów dla mło- dzieży itp., dotychczas zradiofonizowano ich 7.000. Akcją tą zajmuje się Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju w porozumieniu z Polskim Radiem. Urządzenia odbiorcze zakładane w budynkach zelektryfikowanych, są to silne aparaty lampowe, obsługujące głośniki za- instalowane w poszczególnych pomieszcze- niach. S.K.R.K. udziela ulg przy nabyciu ra- diodiodbiornika, umożliwiając spłacanie nale- żności za sprzęt w ratach. Sprawy związane z radiofonizacją budynku przy pomocy głośni- ków radiowęzłowych należy omawiać z kie- rownictwem miejscowego radiowęzła, gdyż Komitet zajmuje się wyłącznie kwestią zbioro- wych urządzeń radiowych.

Jeżeli kierownictwo szkoły chce zradiofoni- zować swój budynek, powinno ono posiadać co

POLSKIE RADIO i S. K. R. K. na II Targach Olsztyńskich

Model masztu rasyńskiego na II Targach Olsztyńskich.

KAŻDY RADIOSŁUCHACZ CZŁONKIEM S. K. R. K.

INFORMATOR S. K. R. K.

W „Bibliotece Radiosluchacza“ ukazał się Informator S.K.R.K., który zawiera wiele ma- teriału interesującego każdego czynnego członka Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju. Informator przynosi dane dotyczące radiofoni- zacji terenu, omawia formy organizacyjne S.K. R.K., zapozna je ze statutem i regulaminami kół szkolnych i terenowych oraz przedstawia zada- nia, metody i cele S.K.R.K. Cena 60 złotych.

najmniej 10.000 zł. Po wpłaceniu tej sumy na konto Zarządu Okręgowego S.K.R.K. wnosi się podanie o wyznaczenie subwencji na radiofoni- zację. Zarząd Okręgowy S.K.R.K. wpłacając sumę wraz z przyznaną subwencją przesyła

Foto A. Smiejan

Szkoła powszechna w Podkonicach, pow. Rawa Mazowiecka, została zradiofonizowana przy po- mocy głośników mieszkaniowych. Pierwszej au- dycji z nowozałożonego głośnika słuchał wielki przyjaciel dzieci — pracownik pocztowy.

właściwej Dyrekcji Okręgowej Polskiego Ra- dia, zawiadamiając o dokonany przewlewie kie- rownictwo szkoły, przedszkola itp.

Kierownictwo szkoły lub Komitet Rodzicielski po otrzymaniu szczegółowych danych o radio- fonizacji budynku i obliczeniu kosztów ustala warunki płatności. Należność może być wpła- cona od razu lub w ratach miesięcznych — przy czym ilość rat nie może być większa niż 10 — z tym jednak warunkiem, że przy radiofonizacji kierownictwo musi dysponować całkowitą kwotą na opłacenie należności za wykonanie insta- lacji oraz uiszczenie pierwszej raty. W wypadku gdyby sumy wpłacone przez szkołę do Zarządu S.K.R.K. wraz z subwencją nie pokryły całko- wicie kosztów instalacji oraz pierwszej raty, szkoła winna brakującą różnicę wpłacić go- tówką.

Masz radiowy 17-metrowej wysokości, miniatura masztu Radiostacji Centralnej Polskiego Radia w Raszynie w dwudziestokrotnym zmniejszeniu, panował nad terenem II Targów Olsztyńskich. Z u- mieszczonego na szczycie masztu głośnika płynęły tony muzyki lub słowa komunikatów, nadawanych przez radiocentralę targową. Zwiedzający targi na- zywali maszt „olsztyńską iglicą“.

Radiocentrala to owoc twórczej współpracy Za- rządu Okręgowego S.K.R.K. z Oddziałem Technicz- nym Polskiego Radia. Radiocentrala wyposażona jest w aparaty do transmitowania programu ogólnopolskiego lub muzyki z płyt oraz mikrofonu, dzięki któremu przez trzy megafony ogłaszać moż- na komunikaty. Dochód z ogłoszeń zgłaszanych przez zwiedzających, S.K.R.K. przeznaczyło na ra- diofonizację szkół. Dużym powodzeniem cieszyły się „koncerty życzeń“, przy których zamawiający wybraną płytę, składali ofiary na cele S.K.R.K.

Na targach wystawiony był ponadto model wsi zelektryfikowanej, zradiofonizowanej i stelo- fonizowanej. Sieć linii radiofonicznych na tym modelu il- ustrowała najlepiej cel do jakiego zmierza działalność S.K.R.K., który dąży do umieszczenia głośnika ra- diowego w każdej chacie.

RADIO W SZKOLE — POMOC W NAUCE S.K.R.K. RADIOFONIZUJE SZKOŁY

AUDYCJE SZKOLNE

W roku szkolnym 1949/50 Polskie Radio nadaje stałe audycje dla dzieci przedszkolnych i młodzieży szkół podstawowych.

Audycje dla przedszkoli nadawane są dwa razy ty- godniowo we wtorek i piątek o godzinie 10.35.

Dla klas I i II szkół podstawowych Polskie Radio nadaje audycje we wtorek i piątek w godzinach od 10.55 do 11.15.

„Trzy razy w tygodniu szkolnych audycji radiowych słuchają klasy III, IV i V, — w poniedziałek, czwar- tek i sobotę godziną 10.55 — 11.15.

„Szkołną Gazetkę Radiową“ dla klas VI, VII, VIII i IX Polskie Radio nadaje w poniedziałek, środę i piątek o godzinie 8.55.

Ostatnie klasy szkół podstawowych — X i XI — słuchają audycji w środy i soboty o godzinie 13.35.

Od października Polskie Radio nadaje we wtorek i piątek o godzinie 15.10 specjalne odcinki programo- we przeznaczone dla szkół popołudniowych.

Foto „Film Polski“.

Młodzież szkół warszawskich przed mikrofonem Polskiego Radia.

WSZECHNICA RADIOWA

Centralna Komisja Społeczna Wszechnicy Radio- wej złożona z przedstawicieli Ministerstwa Oświaty, Centralnej Rady Związków Zawodowych, Związku Samopomocy Chłopskiej oraz Polskiego Radia zawi- adania o zapisach do Wszechnicy Radiowej, które trwać będą do 15 listopada br. Zapisy przyjmują świetlice Związków Zawodowych oraz Referaty Wszechnicy Radiowej przy Dyrekcjach Okręgowych P.R. w miastach wojewódzkich.

Nauka na Wszechnicy Radiowej dająca naukowe podstawy poglądu na świat jest bezpłatna i trwa dwa lata. Słuchaczem pierwszego roku Wszechnicy Radiowej może być każdy obywatel. Na drugi rok studiów przyjmowani są uczestnicy pierwszego kursu oraz absolwenci szkół średnich. Pomocą w nauce są skrypty wykładów oraz miesięcznik „Wszechnica Radiowa“.

Dokładne szczegóły o programie nauki znajdują wszyscy w prospekcie wydanym przez Polskie Ra- dio.

Prenumeratę za „Gazetkę Radiową“ w wy- sokości

50 zł. — kwartalnie,
lub 200 zł. — rocznie,

należy wpłacać na konto Administracji tygod- nika „Radio i Świat“, P. K. O. nr. I-330, za- znaczącą na odwrocie przekazu: Prenumerata „Gazetki Radiowej“.

